

SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS 1.-2.Ik

”Tuntijakoasetuksen mukaan koulun opetuskielen mukaan määräytyvän äidinkielen ja kirjallisuuden sijasta maahanmuuttajille voidaan opettaa joko kokonaan tai osittain suomen tai ruotsin kieltä erityisen maahanmuuttajille tarkoitetun oppimäärän mukaisesti. Tämän oppimäärän tehtävänä on tukea lapsen ja nuoren kasvua kieliyhteisön täysivaltaiseksi jäseneksi, jolla on kielelliset valmiudet jatko-opintoihin. Opetuksen avulla pyritään monilukutaitoon, jonka avulla oppilas osaa hakea tietoa sekä ymmärtää, tuottaa, arvioida ja analysoida erilaisia puhuttuja ja kirjoitettuja suomenkielisiä tekstejä päivittäisessä vuorovaikutuksessa, koulutyöskentelyssä ja yhteiskunnassa. Opetuksessa tuetaan kielitaidon eri osa-alueiden sekä eri tiedonalojen kielen kehittymistä.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän erityisenä tehtävänä on tukea oppilaan monikielisyyden kehittymistä sekä herättää kiinnostus ja tarjota välineitä kielitaidon elinikäiseen kehittämiseen. Yhteistyössä kotien, oman äidinkielen opetuksen sekä muiden oppiaineiden kanssa suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -opetus auttaa oppilasta rakentamaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiään kulttuurisesti monimuotoisessa ja monimediaisessa yhteiskunnassa.

Suomen kielen oppiminen tukee kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän opetuksen lähtökohtana ovat oppilaille merkittävät ja tarpeelliset tekstilajit ja kielenkäyttötilanteet, joiden avulla kielen muotoja, merkityksiä ja käyttöä tutkitaan ja opitaan analysoimaan. Kielitaitoa kehitetään kaikilla kielen käytön osa-alueilla, joita ovat kuullun ymmärtäminen, puhuminen, luetun ymmärtäminen ja kirjoittaminen. Ymmärtämis- ja tuottamistaitojen kehittyminen nivoutuvat toisiinsa. Oppilaiden kielen osaaminen laajenee arkielämän konkreettisesta kielestä käsitteellisen ajattelun kieleen. He saavat valmiudet havaintojen ja ilmiöiden sekä oman ajattelunsa, tunteidensa ja mielipiteidensä ilmaisemiseen tilanteeseen sopivalla tavalla. Opetuksessa arvostetaan ja hyödynnetään oppilaiden osaamia kieliä.

Kunkin oppilaan tarpeen suomi toisena kielenä -oppimäärään määrittävät oppilasta opettavat opettajat yhdessä. Oppilaan huoltaja päättää oppimääriä koskevista valinnoista. Koska opetus tulee järjestää oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti, oppimäärän valinnassa on keskeistä, että oppilas saa hänelle parhaiten soveltuvan oppimäärän mukaista opetusta. Oppilas voi opiskella suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärää, jos hänen äidinkieltensä ei ole suomi, ruotsi tai saame tai hänellä on muutoin monikielinen tausta. Oppimäärän tarpeen selvittämisessä huomioidaan myös seuraavat näkökulmat:

- oppilaan suomen kielen peruskielitaidossa on puutteita jollakin tai joillakin kielitaidon osa-alueilla, jolloin oppilaan osaaminen ei anna vielä edellytyksiä yhdenvertaiseen kouluyhteisön jäsenenä toimimiseen päivittäisessä vuorovaikutuksessa ja koulutyöskentelyssä tai
- oppilaan suomen kielen taito ei anna vielä edellytyksiä suomen kielen ja kirjallisuuden oppimäärän opiskeluun.

Kun oppilas opiskelee suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän mukaan, hänelle opetetaan suomea tai ruotsia toisena kielenä joko kokonaan tai osittain suomen kielen ja kirjallisuuden opetuksen sijaan. Opetusjärjestelyiden lähtökohtana ovat oppilaan oppimistarpeet ja kielenoppimisen vaihe. Mikäli oppilaan oppimääräksi on valittu suomi toisena kielenä ja kirjallisuus, hänen edistymistään ja suoriutumistaan arvioidaan suhteessa tämän oppimäärän tavoitteisiin ja kriteereihin riippumatta siitä, minkä opetusryhmän yhteydessä kyseinen opetus on järjestetty. Tärkeää on, että oppilas tulee osalliseksi samoista teksteistä ja tekstilajeista kuin luokkatasonsa muutkin oppilaat. Kesken perusopetuksen Suomeen muuttaneiden oppilaiden opetuksen tavoitteiden asettamisessa ja sisältöjen valinnassa tulee ottaa huomioon oppilaan kielitaito sekä aiemmin opitut tiedot ja taidot. Tarvittaessa laaditaan oppimissuunnitelma. Opetuksessa hyödynnetään tavoitteellisesti erilaisia oppimisympäristöjä, jotka tukevat kielitaidon monipuolista kehittymistä sekä koulussa että sen ulkopuolella. Oppilas voi siirtyä opiskelemaan suomen kielen ja kirjallisuuden oppimäärän mukaan, jos hänellä on riittävät edellytykset sen tavoitteiden mukaiseen opiskeluun.

Vuosiluokilla 1-2 opetuksen painopiste on suomen kielen ja sen luku- ja kirjoitustaitojen perustan luomisessa sekä oppimaan oppimisen ja vuorovaikutuksen taitojen kehittämisessä. Opetuksen tehtävänä on herättää kiinnostusta kieleen ja ilmaisuun sekä erilaisten tekstien tuottamiseen ja tulkitsemiseen.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisältöalueet vuosiluokilla 1–2

S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen: Harjoitellaan kohteliasta kielenkäyttöä, kysymistä, vastaamista, pyytämistä, kertomista, mielipiteen ilmaisua ja tunteista kertomista arjen ja koulun kielenkäyttötilanteissa. Opetellaan huomaamaan, miten kieli toimii eri tilanteissa: kohteliaat ilmaukset, mielipide- ja tunneilmaukset, kysymysten rakentaminen, nykyhetki ja mennyt aika kerronnassa. Harjoitellaan ääntämistä, kuullun ymmärtämistä, toisten kuuntelemista ja toisilta viestijöiltä oppimista. Hyödynnetään rooli- ja teatterileikkejä sekä muita vuorovaikutusharjoituksia satujen, tarinoiden, lorujen ja tietotekstien käsittelyssä.

S2 Tekstien tulkitseminen: Edistetään lukemaan oppimista ja tekstin merkitysten ymmärtämistä hyödyntäen käsitteitä teksti, kuva, otsikko, kappale, virke, lopetusmerkki, sana, tavu, kirjain ja äänne Harjoitellaan yhteisten ja oman kiinnostuksen mukaisten kaunokirjallisten ja tietotekstien lukemista, tutkitaan niiden merkityksiä ja rakenteita, luetun liittämistä omaan kokemukseen sekä lukukokemusten jakamista. Työskennellään muun muassa kuvien, lastenkirjallisuuden, yksinkertaisten tietotekstien ja mediatekstien parissa. Tutustutaan erilaisiin tapoihin ilmaista aikaa, järjestystä ja paikkaa erityisesti kertovissa ja kuvaavissa teksteissä. Harjoitellaan tekstin ymmärtämisen strategioita, laajennetaan sana- ja käsitevarantoa sekä opitaan tunnistamaan kerronnan peruskäsitteitä (päähenkilö, tapahtumapaikka, -aika ja juoni).

S3 Tekstien tuottaminen: Tutustutaan eri tekstilajeihin ja niiden piirteisiin, kuten sanastoon ja fraseologiaan sekä kieliopillisiin rakenteisiin. Harjoitellaan erilaisten puhuttujen ja kirjoitettujen tekstilajien tuottamista yksin ja ryhmässä. Harjoitellaan käsin kirjoittamista ja näppäintaitoja.

S4 Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen: Pohditaan kielen ja kulttuurin merkitystä erilaisissa koulun vuorovaikutustilanteissa ja monenlaisissa kuulluissa ja luetuissa teksteissä ja havainnoidaan eri kieliä ja puhetapoja koulussa, medioissa ja vapaa-ajan tilanteissa. Opiskellaan keskustelussa tarvittavia kielitiedon käsitteitä. Etsitään itseä kiinnostavaa luettavaa. Tutustutaan eri kulttuurien kertomuksiin, leikkeihin ja juhliin.

S5 Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena: Tarjotaan erilaisia malleja kouluun ja oppimiseen liittyvistä kielenkäyttötilanteista ja tutustutaan eri oppiaineiden teksteihin. Tehdään yksinkertaisia eri oppiaineisiin liittyviä tiedonhankintatehtäviä itsenäisesti ja ryhmässä tekemällä havaintoja ympäristöstä ja tulkitsemalla kuvia ja kirjoitettuja tekstejä sekä harjoitellaan tiedon kertomista toisille. Harjoitellaan tieto- ja viestintäteknologian hyödyntämistä tiedonhankinnassa, oppimisessa ja oman oppimisen arvioinnissa. Hyödynnetään oppilaan oman äidinkielen taitoa oppimisen tukena.” (OPS 2014, 117–120.)

SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS 1.IK

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppiaineen tavoitteet, tavoitetarkennukset, sisältötarkennukset paikallisine painotuksineen ja laaja-alainen osaaminen

Tavoitteiden rakenne: **opettajan toiminta** + **oppilaan toiminta** + **asiat tai ilmiöt, joiden parissa työskennellään**

Opetuksen tavoitteet	Tavoitetarkennukset	Sisältötarkennukset ja paikalliset painotukset	Laaja-alainen osaaminen	
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen	<p>T1 rohkaista oppilasta harjoittamaan vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja erilaisissa koulun ja muun arjen vuorovaikutustilanteissa sekä vahvistamaan kuuntelun ja kuullun ymmärtämisen taitojaan</p>	<p>S1</p> <ul style="list-style-type: none"> - Harjoitellaan kohteliasta kielenkäyttöä, kysymistä, vastaamista, pyytämistä, kertomista, mielipiteen ilmaisua ja tunteista kertomista arjen ja koulun kielenkäyttötilanteissa 	<ul style="list-style-type: none"> - Arjen ja koulun vuorovaikutustilanteet <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita rohkaistaan ja ohjataan myönteiseen vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita kannustetaan käyttämään ja tuottamaan erilaisia tekstejä, nauttimaan niistä sekä ilmaisemaan itseään niiden avulla 	
	<p>T2 harjaannuttaa ja rohkaista oppilasta kertomaan ajatuksiaan ja tunteistaan ja keskustelemaan erilaisista aiheista sekä vahvistamaan niissä tarvittavaa sanastoa ja ilmaisua</p>	<p>S1</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opetellaan huomaamaan, miten kieli toimii eri tilanteissa: kohteliaat ilmaukset, mielipide ja tunneilmaisu, kysymysten rakentaminen, nykyhetki ja mennyt aika kerronnassa - Harjoitellaan ääntämistä, kuullun ymmärtämistä, toisten kuuntelemista ja toisilta viestijöiltä oppimista 	<ul style="list-style-type: none"> - Arjen ja koulun vuorovaikutustilanteet - Koulun juhlat ja suomalainen kulttuuriperinne 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koulutyössä oppilaat voivat ilmaista itseään monipuolisia esittämisen tapoja käyttäen - Oppilaita kannustetaan kysymään ja kuuntelemaan sekä tekemään tarkkoja havaintoja <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita rohkaistaan ja ohjataan myönteiseen vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön <p>Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat ovat mukana pohtimassa ja suunnittelemassa omaa opiskeluaan
	<p>T3 kannustaa oppilasta vahvistamaan kielellistä ja kehollista ilmaisurohkeutta ja mielikuvitusta ohjaamalla oppilasta osallistumaan ja ilmaisemaan itseään kokonaisvaltaisesti, myös draaman keinoin</p>	<p>S1</p> <ul style="list-style-type: none"> - Harjoitellaan ääntämistä, kuullun ymmärtämistä, toisten kuuntelemista ja toisilta viestijöiltä oppimista - Hyödynnetään rooli- ja teatterileikkejä sekä muita vuorovaikutusharjoituksia satujen, tarinoiden, lorujen ja tietotekstien käsittelyssä 	<ul style="list-style-type: none"> - Arjen ja koulun vuorovaikutustilanteet - Koulun juhlat ja suomalainen kulttuuriperinne - Sadut, tarinat, pelit, lorut, laulut, leikit, taiteen eri muodot 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kielellisen ajattelun kehittymistä tuetaan monipuolisen vuorovaikutuksen avulla <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita rohkaistaan ja ohjataan myönteiseen vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön <p>Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat ovat mukana pohtimassa ja suunnittelemassa omaa opiskeluaan

Tekstien tulkitseminen	<p>T4 innostaa ja ohjata oppilasta lukutaidon oppimiseen ja sana- ja käsitevarannon kartuttamiseen</p>	<p>S2</p> <ul style="list-style-type: none"> - Edistetään lukemaan oppimista ja tekstin merkityksen ymmärtämistä hyödyntäen käsitteitä, teksti, kuva, otsikko, kappale, virke, lopeusmerkki, sana, tavu, kirjain ja äänne 	<ul style="list-style-type: none"> - Sadut, tarinat, pelit, lorut, laulut, leikit, taiteen eri muodot, seikkailut 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita kannustetaan kysymään ja kuuntelemaan sekä tekemään tarkkoja havaintoja - Kielellisen ajattelun kehittymistä tuetaan monipuolisen vuorovaikutuksen avulla - Oppilaita kannustetaan kysymään, kuuntelemaan ja etsimään tietoa <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita rohkaistaan ja ohjataan myönteiseen vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kirjoitettujen tekstien perusluku ja kirjoitustaito kehittyy ja sujuvoituu
	<p>T5 kannustaa oppilasta lukemaan ikäkaudelle ja kielitaidolle sopivia tekstejä ja kirjallisuutta ja keskustelemaan lukemastaan</p>	<p>S2</p> <ul style="list-style-type: none"> - Harjoitellaan yhteisten ja oman kiinnostuksen mukaisen kaunokirjallisten ja tietotekstien lukemista, tutkitaan niiden merkityksiä ja rakenteita, luetun liittämistä omaan kokemukseen sekä lukukokemusten jakamista. 	<p>Kuvat, lastenkirjallisuus, yksinkertaiset tietotekstit ja mediatekstit</p> <p>Tekstinymmärtämisen strategiat, laajennetaan sana- ja käsitevarantoa</p> <p>Tunnistetaan kerronnan peruskäsitteitä</p>	<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Myönteinen vuorovaikutus ja yhteistyö. <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kirjoitettujen tekstien perusluku ja kirjoitustaito kehittyy ja sujuvoituu.
Tekstien tuottaminen	<p>T6 ohjata oppilasta harjoittelemaan eri tekstilajien ja niissä tarvittavan sanaston ja kieliopillisten rakenteiden tuottamista</p>	<p>S3</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutustutaan eri tekstilajeihin ja niiden piirteisiin kuten sanastoon ja fraseologiaan sekä kieliopillisiin rakenteisiin. 		<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Myönteinen vuorovaikutus ja yhteistyö <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kirjoitettujen tekstien perusluku ja kirjoitustaito kehittyy ja sujuvoituu
	<p>T7 ohjata oppilasta harjoittelemaan käsin kirjoittamisen taitoa ja näppäintaitoja sekä tekstien suunnittelun ja tuottamisen taitoja</p>	<p>S3</p> <ul style="list-style-type: none"> - Harjoitellaan erilaisten puhuttujen ja kirjoitettujen tekstilajien tuottamista yksin ja ryhmissä. - Harjoitellaan käsinkirjoittamista ja näppäintaitoja. 		<p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita ohjataan monilukutaitoisiksi. <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - TVT-taitoja harjoitellaan - Kirjoitettujen tekstien perus luku- ja kirjoitustaito kehittyy ja sujuvoituu

	<p>T8 kannustaa oppilasta harjoittelemaan oikeinkirjoituksen perusasioita</p>	<p>S3</p> <ul style="list-style-type: none"> - Harjoitellaan käsinkirjoitusta ja näppäintaitoja. 		<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita ohjataan havaitsemaan edistymistään ja iloitsemaan onnistumisistaan Monilukutaito (L4) <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kirjoitettujen tekstien perus luku- ja kirjoitustaito kehittyy ja sujuvoituu - TVT-taitoja harjoitellaan
<p>Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen</p>	<p>T9 innostaa oppilasta edistämään kielitietoisuuttaan tekemällä havaintoja erilaisista puhetavoista omassa lähipiirissään sekä auttaa oppilasta huomaamaan, että omalla kielenkäytöllä on vaikutusta toisten kielelliseen käyttäytymiseen</p>	<p>S4</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pohditaan kielen ja kulttuurin merkitystä erilaisissa koulun vuorovaikutustilanteissa ja monenlaisissa kuuluisissa ja luetuissa teksteissä ja havainnoidaan eri kieliä ja puhetapoja koulussa, medioissa ja vapaa-ajan tilanteissa. 		<p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita ohjataan monilukutaitoisiksi. <p>Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita rohkaistaan toimimaan uusissa tilanteissa itsensä luottaen - Monipuoliset vuorovaikutustilanteet <p>Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaiden kanssa keskustellaan mitä oikeudenmukaisuus, yhdenvertaisuus ja vastavuoroisuus merkitsee
	<p>T10 innostaa oppilasta kuuntelemaan ja lukemaan ikäkaudelle ja kielitaidolle sopivaa kirjallisuutta ja ohjata oppilasta valitsemaan häntä itseään kiinnostavaa luettavaa sekä opastaa kirjaston käyttöön ja lastenkulttuuriin tutustumiseen</p>	<p>S4</p> <ul style="list-style-type: none"> - Etsitään itseä kiinnostavaa luettavaa 		<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaille avataan mahdollisuuksia tutustua kulttuuriperintöön ja saada myös kokemuksia kansainvälisyydestä <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita kannustetaan käyttämään ja tuottamaan erilaisia tekstejä ja nauttimaan niistä sekä ilmaisemaan itseään niiden avulla - Kirjoitettujen tekstien perus luku- ja kirjoitustaito kehittyy ja sujuvoituu
	<p>T11 ohjata oppilasta tunnistamaan ja arvostamaan eri kieliä ja kulttuureita omassa ympäristössään ja eläytymään erilaisten ihmisten asemaan ja elämäntilanteisiin</p>	<p>S4</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutustutaan eri kulttuurien kertomuksiin, leikkeihin ja juhliin. 		<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaille avataan mahdollisuuksia tutustua kulttuuriperintöön ja saada myös kokemuksia kansainvälisyydestä

Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena	<p>T12 auttaa oppilasta rakentamaan myönteistä käsitystä itsestä viestijänä, lukijana, tekstien tuottajana sekä kielenoppijana</p>	<p>S5</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarjotaan erilaisia malleja kouluun ja oppimiseen liittyvissä kielenkäyttötilanteissa ja tutustutaan eri oppiaineiden teksteihin 		<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Työskentelyn lähtökohtana ovat oppilaiden omat havainnot, kokemukset ja kysymykset <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita rohkaistaan ja ohjataan myönteiseen vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita kannustetaan käyttämään ja tuottamaan erilaisia tekstejä ja nauttimaan niistä sekä ilmaistamaan itseään niiden avulla
	<p>T13 ohjata oppilasta kehittämään kielitaitoaan eri oppiaineissa ja perehtymään koulussa tärkeisiin tekstilajeihin ja niiden ominaispiirteisiin</p>	<p>S5</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarjotaan erilaisia malleja kouluun ja oppimiseen liittyvissä kielenkäyttötilanteissa ja tutustutaan eri oppiaineiden teksteihin - Tehdään yksinkertaisia tiedonhankintatehtäviä itsenäisesti ja ryhmissä. 		<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Työskentelyn lähtökohtana ovat oppilaiden omat havainnot, kokemukset ja kysymykset <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita rohkaistaan ja ohjataan myönteiseen vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita kannustetaan käyttämään ja tuottamaan erilaisia tekstejä ja nauttimaan niistä sekä ilmaistamaan itseään niiden avulla
	<p>T14 ohjata oppilasta havainnoimaan itseään kielenkäyttäjänä sekä arvioimaan omaa kielenoppimistaan</p>	<p>S5</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hyödynnetään oppilaan omaa äidinkielen taitoa oppimisen tukena 		<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Työskentelyn lähtökohtana ovat oppilaiden omat havainnot, kokemukset ja kysymykset <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita rohkaistaan ja ohjataan myönteiseen vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita kannustetaan käyttämään ja tuottamaan erilaisia tekstejä ja nauttimaan niistä sekä ilmaistamaan itseään niiden avulla

SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS 2.IK

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppiaineen tavoitteet, tavoitetarkennukset, sisältötarkennukset paikallisine painotuksineen ja laaja-alainen osaaminen

Tavoitteiden rakenne: **opettajan toiminta** + **oppilaan toiminta** + **asiat tai ilmiöt, joiden parissa työskennellään**

Opetuksen tavoitteet	Tavoitetarkennukset	Sisältötarkennukset ja paikalliset painotukset	Laaja-alainen osaaminen
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen	<p>T1 rohkaista oppilasta harjoittamaan vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja erilaisissa koulun ja muun arjen vuorovaikutustilanteissa sekä vahvistamaan kuuntelun ja kuullun ymmärtämisen taitojaan</p>	<p>S1</p> <ul style="list-style-type: none"> - Harjoitellaan kohteliasta kielenkäyttöä, kysymistä, vastaamista, pyytämistä, kertomista, mielipiteen ilmaisua ja tunteista kertomista arjen ja koulun kielenkäyttötilanteissa 	<ul style="list-style-type: none"> - Arjen ja koulun vuorovaikutustilanteet <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita rohkaistaan ja ohjataan myönteiseen vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita kannustetaan käyttämään ja tuottamaan erilaisia tekstejä, nauttimaan niistä sekä ilmaisemaan itseään niiden avulla
	<p>T2 harjaannuttaa ja rohkaista oppilasta kertomaan ajatuksiaan ja tunteistaan ja keskustelemaan erilaisista aiheista sekä vahvistamaan niissä tarvittavaa sanastoa ja ilmaisua</p>	<p>S1</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opetellaan huomaamaan, miten kieli toimii eri tilanteissa: kohteliaat ilmaukset, mielipide ja tunneilmaisu, kysymysten rakentaminen, nykyhetki ja mennyt aika kerronnassa - Harjoitellaan ääntämistä, kuullun ymmärtämistä, toisten kuuntelemista ja toisilta viestijöiltä oppimista 	<ul style="list-style-type: none"> - Arjen ja koulun vuorovaikutustilanteet - Koulun juhlat ja suomalainen kulttuuriperinne <p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita kannustetaan kysymään ja kuuntelemaan sekä tekemään tarkkoja havaintoja <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita rohkaistaan ja ohjataan myönteiseen vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön - Koulutyössä oppilaat voivat ilmaista itseään monipuolisesti esittämisen tapoja käyttäen <p>Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat ovat mukana pohtimassa ja suunnittelemassa omaa opiskeluaan
	<p>T3 kannustaa oppilasta vahvistamaan kielellistä ja kehollista ilmaisurohkeutta ja mielikuvitusta ohjaamalla oppilasta osallistumaan ja ilmaisemaan itseään kokonaisvaltaisesti, myös draaman keinoin</p>	<p>S1</p> <ul style="list-style-type: none"> - Harjoitellaan ääntämistä, kuullun ymmärtämistä, toisten kuuntelemista ja toisilta viestijöiltä oppimista - Hyödynnetään rooli- ja teatterileikkejä sekä muita vuorovaikutusharjoituksia satujen, tarinoiden, lorujen ja tietotekstien käsittelyssä 	<ul style="list-style-type: none"> - Arjen ja koulun vuorovaikutustilanteet - Koulun juhlat ja suomalainen kulttuuriperinne - Sadut, tarinat, pelit, lorut, laulut, leikit, taiteen eri muodot <p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kielellisen ajattelun kehittymistä tuetaan monipuolisen vuorovaikutuksen avulla <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita rohkaistaan ja ohjataan myönteiseen vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön <p>Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat ovat mukana pohtimassa ja suunnittelemassa omaa opiskeluaan

Tekstien tulkitseminen	<p>T4 innostaa ja ohjata oppilasta lukutaidon oppimiseen ja sana- ja käsitevarannon kartuttamiseen</p>	<p>S2</p> <ul style="list-style-type: none"> - Edistetään lukemaan oppimista ja tekstin merkityksen ymmärtämistä hyödyntäen käsitteitä, teksti, kuva, otsikko, kappale, virke, lopeutusmerkki, sana, tavu, kirjain ja äänne 	<ul style="list-style-type: none"> - Sadut, tarinat, pelit, lorut, laulut, leikit, taiteen eri muodot, seikkailut 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita kannustetaan kysymään ja kuuntelemaan sekä tekemään tarkkoja havaintoja - Kielellisen ajattelun kehittymistä tuetaan monipuolisen vuorovaikutuksen avulla - Oppilaita kannustetaan kysymään, kuuntelemaan ja etsimään tietoa <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita rohkaistaan ja ohjataan myönteiseen vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kirjoitettujen tekstien perusluku ja kirjoitustaito kehittyy ja sujuvoituu
	<p>T5 kannustaa oppilasta lukemaan ikäkaudelle ja kielitaidolle sopivia tekstejä ja kirjallisuutta ja keskustelemaan lukemastaan</p>	<p>S2</p> <ul style="list-style-type: none"> - Harjoitellaan yhteisten ja oman kiinnostuksen mukaisen kaunokirjallisten ja tietotekstien lukemista, tutkitaan niiden merkityksiä ja rakenteita, luetun liittämistä omiin kokemuksiin sekä lukukokemusten jakamista. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kuvat, lastenkirjallisuus, yksinkertaiset tietotekstit ja mediatekstit - Tekstinymmärtämisen strategiat, laajennetaan sana- ja käsitevarastoa - Tunnistetaan kerronnan peruskäsitteitä 	<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Myönteinen vuorovaikutus ja yhteistyö. <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kirjoitettujen tekstien perusluku ja kirjoitustaito kehittyy ja sujuvoituu.
Tekstien tuottaminen	<p>T6 ohjata oppilasta harjoittelemaan eri tekstilajien ja niissä tarvittavan sanaston ja kieliopillisten rakenteiden tuottamista</p>	<p>S3</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutustutaan eri tekstilajeihin ja niiden piirteisiin kuten sanastoon ja fraseologiaan sekä kieliopillisiin rakenteisiin. 		<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Myönteinen vuorovaikutus ja yhteistyö <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kirjoitettujen tekstien perusluku ja kirjoitustaito kehittyy ja sujuvoituu
	<p>T7 ohjata oppilasta harjoittelemaan käsin kirjoittamisen taitoa ja näppäintaitoja sekä tekstien suunnittelun ja tuottamisen taitoja</p>	<p>S3</p> <ul style="list-style-type: none"> - Harjoitellaan erilaisten puhuttujen ja kirjoitettujen tekstilajien tuottamista yksin ja ryhmissä. - Harjoitellaan käsinkirjoittamista ja näppäintaitoja. 		<p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita ohjataan monilukutaitoisiksi. - Kirjoitettujen tekstien perus luku- ja kirjoitustaito kehittyy ja sujuvoituu <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - TVT-taitoja harjoitellaan

	<p>T8 kannustaa oppilasta harjoittelemaan oikeinkirjoituksen perusasioita</p>	<p>S3</p> <ul style="list-style-type: none"> - Harjoitellaan käsinkirjoittamista ja näppäintaitoja. 		<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita ohjataan havaitsemaan edistymistään ja iloitsemaan onnistumisistaan <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kirjoitettujen tekstien perus luku- ja kirjoitustaito kehittyy ja sujuvoituu <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - TVT-taitoja harjoitellaan
<p>Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen</p>	<p>T9 innostaa oppilasta edistämään kielitietoisuuttaan tekemällä havaintoja erilaisista puhetavoista omassa lähipiirissään sekä auttaa oppilasta huomaamaan, että omalla kielenkäytöllä on vaikutusta toisten kielelliseen käyttäytymiseen</p>	<p>S4</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pohditaan kielen ja kulttuurin merkitystä erilaisissa koulun vuorovaikutustilanteissa ja monenlaisissa kuuluissa ja luetuissa teksteissä ja havainnoidaan eri kieliä ja puhetapoja koulussa, mediassa ja vapaa-ajan tilanteissa. 		<p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita ohjataan monilukutaitoisiksi. <p>Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita rohkaistaan toimimaan uusissa tilanteissa itsensä luottaen - Monipuoliset vuorovaikutustilanteet <p>Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaiden kanssa keskustellaan mitä oikeudenmukaisuus, yhdenvertaisuus ja vastavuoroisuus merkitsee
	<p>T10 innostaa oppilasta kuuntelemaan ja lukemaan ikäkaudelle ja kielitaidolle sopivaa kirjallisuutta ja ohjata oppilasta valitsemaan häntä itseään kiinnostavaa luettavaa sekä opastaa kirjaston käyttöön ja lastenkulttuuriin tutustumiseen</p>	<p>S4</p> <ul style="list-style-type: none"> - Etsitään itseä kiinnostavaa luettavaa 		<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaille avataan mahdollisuuksia tutustua kulttuuriperintöön ja saada myös kokemuksia kansainvälisyydestä <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita kannustetaan käyttämään ja tuottamaan erilaisia tekstejä ja nauttimaan niistä sekä ilmaisemaan itseään niiden avulla - Kirjoitettujen tekstien perus luku- ja kirjoitustaito kehittyy ja sujuvoituu
	<p>T11 ohjata oppilasta tunnistamaan ja arvostamaan eri kieliä ja kulttuureita omassa ympäristössään ja eläytymään erilisten ihmisten asemaan ja elämäntilanteisiin</p>	<p>S4</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutustutaan eri kulttuurien kertomuksiin, leikkeihin ja juhliin. 		<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaille avataan mahdollisuuksia tutustua kulttuuriperintöön ja saada myös kokemuksia kansainvälisyydestä

Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena	<p>T12 auttaa oppilasta rakentamaan myönteistä käsitystä itsestä viestijänä, lukijana, tekstien tuottajana sekä kielenoppijana</p>	<p>S5</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarjotaan erilaisia malleja kouluun ja oppimiseen liittyvissä kielenkäyttötilanteissa ja tutustutaan eri oppiaineiden teksteihin 		<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Työskentelyn lähtökohtana ovat oppilaiden omat havainnot, kokemukset ja kysymykset <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita rohkaistaan ja ohjataan myönteiseen vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita kannustetaan käyttämään ja tuottamaan erilaisia tekstejä ja nauttimaan niistä sekä ilmaistamaan itseään niiden avulla
	<p>T13 ohjata oppilasta kehittämään kielitaitoaan eri oppiaineissa ja perehtymään koulussa tärkeisiin tekstilajeihin ja niiden ominaispiirteisiin</p>	<p>S5</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarjotaan erilaisia malleja kouluun ja oppimiseen liittyvissä kielenkäyttötilanteissa ja tutustutaan eri oppiaineiden teksteihin - Tehdään yksinkertaisia tiedonhankintatehtäviä itsenäisesti ja ryhmissä. 		<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Työskentelyn lähtökohtana ovat oppilaiden omat havainnot, kokemukset ja kysymykset <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita rohkaistaan ja ohjataan myönteiseen vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita kannustetaan käyttämään ja tuottamaan erilaisia tekstejä ja nauttimaan niistä sekä ilmaistamaan itseään niiden avulla
	<p>T14 ohjata oppilasta havainnoimaan itseään kielenkäyttäjänä sekä arvioimaan omaa kielenoppimistaan</p>	<p>S5</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hyödynnetään oppilaan omaa äidinkielen taitoa oppimisen tukena 		<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Työskentelyn lähtökohtana ovat oppilaiden omat havainnot, kokemukset ja kysymykset <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita rohkaistaan ja ohjataan myönteiseen vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita kannustetaan käyttämään ja tuottamaan erilaisia tekstejä ja nauttimaan niistä sekä ilmaistamaan itseään niiden avulla

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppiaineen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet vuosiluokilla 1–2

”Äidinkielen ja kirjallisuuden oppimisympäristö rakennetaan monipuoliseksi teksti- ja kieliympäristöksi. Saatavilla tulee olla paljon oppilaita kiinnostavaa kirjallisuutta ja monimuotoisia tekstejä. Tekstejä tuotetaan yksin ja yhdessä ja niitä julkaistaan luokassa ja lähipiirissä. Kieltä tutkitaan leikinomaisesti, esimerkiksi rooli-, draama- ja teatterileikin keinoin. Opetusta eheytetään niin, että äidinkielen taitojen oppiminen nivoutuu ilmiöiden kielelliseen hahmottamiseen eri oppiaineiden yhteydessä. Koulu- tai lähikirjaston toimintaan ja erilaisiin lasten kulttuuritapahtumiin tutustuminen laajentavat oppimisympäristöä luokan ulkopuolelle. Lisäksi hyödynnetään lähiympäristön ja median kulttuurista monimuotoisuutta. Opetuksessa korostuvat kokemusten ja elämysten jakaminen sekä taitojen harjoittelu yhdessä ja yksin, myös viestintäteknologiaa hyödyntäen. Draamaa integroidaan kirjallisuuteen ja muihin oppiaineisiin, esimerkiksi musiikkiin, liikuntaan ja ympäristöoppiin.” (OPS 2016, 106.)

Opetuksessa käytetään monipuolisesti erilaisia työtapoja ja menetelmiä huomioiden oppilaiden tarpeet, edellytykset sekä kiinnostuksen kohteet. Oppilaat ovat oppimisympäristössään aktiivisia toimijoita. Oppimisympäristö luodaan mahdollisimman monipuoliseksi ja oppimista tukevaksi. Erilaisiin oppimistilanteisiin sisältyy arjen perusasioita ja kysymyksiä. Alkuopetuksen oppiaineet sekä monialaiset oppimiskokonaisuudet linkittyvät useisiin oppiaineisiin. Näin opetus eheytyy ja päästään asioiden laaja-alaisempaan ymmärtämiseen. Eri kokonaisuuksien hahmottaminen edellyttää tavoitteiden rajaamista, aikaa ja tukea. Koulussa opitaan pedagogisten taitojen lisäksi myös sosiaalisia taitoja ja itseohjautuvuutta. Osa oppimisesta tapahtuu vertaisryhmissä. Tietojen ja taitojen oppimisessa harjoitellaan oman oppimisen havainnointia, palautteen antamista ja vastaanottamista.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppiaineessa vuosiluokilla 1–2

”Tavoitteena on tukea oppilaiden kielellistä kehitystä ja vuorovaikutustaitoja sekä luku- ja kirjoitustaidon oppimista yhteistyössä kotien kanssa. Kielellisiä vaikeuksia puheen, lukemisen ja kirjoittamisen alueella pyritään tunnistamaan mahdollisimman varhain. Opettaja mallintaa sanojen, virkkeiden ja tekstien lukemista ja ymmärtämistä sekä kirjoittamisen tapoja. Oppilaita ohjataan käyttämään mediavälineitä monipuolisesti ja turvallisesti. Kielellisesti taitavia oppilaita ohjataan haastavampien tehtävien, materiaalien ja tekstiympäristöjen pariin. Tekstit ja työtavat valitaan niin, että oppilaiden yhdenvertaisuus ja sukupuolten tasa-arvo toteutuu.” (OPS 2016, 107.)

Alkuopetuksessa on tärkeää tunnistaa oppilaiden kielellisen kehityksen vaihe, jotta pystytään antamaan oppilaiden tarvitsemaa tukea luku- ja kirjoitustaidon sekä vuorovaikutustaitojen kehittymisessä. Opetuksessa otetaan huomioon sekä kielellisesti taitavat oppilaat että oppimisessa tukea tarvitsevat oppilaat. Luku- ja kirjoitustaidon kehitystä seurataan jatkuvasti ja tarvittaessa mietitään oppilaille sopivia tukitoimia. Säännöllinen harjoittelu on tärkeää niin koulussa kuin kotonakin. Lisäharjoittelun tarvetta pohditaan yhdessä erityisopettajan ja kodin kanssa. Harjoittelun muotoja ovat esim. ennakoiva tukiopeutus, eriyttäminen, läksyjen teon tuki, koulunkäynnin ohjaajan tuki, apu- ja havaintomateriaalien käyttö ja erityisopettajan tuki.

Oppilaan oppimisen arviointi suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppiaineessa vuosiluokilla 1–2

”Oppimisen arviointi on oppilaita ohjaavaa ja kannustavaa. Yhteisen pohdinnan sekä palautteen antamisen ja saamisen avulla opettaja ohjaa niin koko opetusryhmän kuin yksittäisen oppilaan oppimista ja edistymistä. Vuosiluokilla 1–2 oppimisen arvioinnin päätehtävänä on tukea ja edistää oppilaiden kielellistä kehitystä kaikilla tavoitealueilla. Opettaja pyrkii saamaan kokonaiskuvan kunkin oppilaan kielellisestä kehityksen edistymisestä. Arviointiin perustuvan palautteen kautta oppilaat saavat tietoa kielitaitonsa vahvuuksista sekä edistymisestään opiskelemansa kielen oppijana. Oppilaat saavat myös monipuolisesti palautetta siitä, miten he ymmärtävät ja käyttävät kieltä, ilmaisevat itseään, osallistuvat yhteiseen keskusteluun sekä tuottavat ja tulkitsevat tekstejä. Laadukas ja kannustava palaute osaamisen eri alueilta on tärkeää. Se auttaa oppilaita

huomaamaan onnistumisiaan ja edistymistään sekä motivoi suuntaamaan työskentelyään kielellisen kehityksen kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla. Arviointi tuottaa tietoa myös opetuksen suunnittelua varten sekä auttaa havaitsemaan mahdollisia tuen tarpeita oppilaiden kielellisessä kehityksessä.

Oppimisprosessin kannalta keskeisiä arvioinnin ja palautteen antamisen kohteita äidinkielen ja kirjallisuuden eri oppimäärissä ovat

- edistyminen itsensä ilmaisemisessa ja vuorovaikutustaidoissa, sana- ja käsitevarannon karttuminen
- edistyminen lukutaidossa sekä tekstien ymmärtämisessä ja lukemisen harrastamisessa
- edistyminen tekstin tuottamisessa, erityisesti käsin kirjoittamisen ja näppäintaitojen kehittyminen
- edistyminen kielen ja kulttuurin ymmärtämisessä, erityisesti havaintojen tekeminen sanojen merkityksestä ja arjen kielenkäyttötilanteista.” (OPS 2016, 107.)

Oppilaiden luku- ja kirjoitustaidon kehittymistä seurataan ja arvioidaan jatkuvasti arjen eri tilanteissa. Oppilaille annetaan kannustavaa palautetta suorittamistaan luku- ja kirjoitustehtävistä. Lisäksi heidän vuorovaikutustaitojaan arvioidaan koulun arjessa ja heitä ohjataan positiivisen vertaispalautteen antamiseen myös toisilleen. Aikuisen antama kannustava palaute ohjaa oppilaita myös heidän itsearviointitaidoissaan.